

عنوان مقاله:

تحلیل طراحی و شمایل نگارانه سکه های ساسانی در مقایسه با سکه های بیزانسی از دیدگاه اروین پانوفسکی

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی دوسالانه باستان شناسی و تاریخ هنر ایران (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

مرتضی ابراهیم نژادافروزی - عضو هیئت علمی دانشکده طراحی و نساجی، دانشگاه فنی حرفه ای مازندران

خلاصه مقاله:

فرهنگ و مذهب حاکم بر جامعه همواره تاثیر فراوانی بر هنر آن دوره داشته است. بر این اساس باید در نظر داشت هنر بیزانس و ساسانی نیز از این گفته مستثنی نیستند و هنر این دوره ها مانند هنر همه دوره ها متأثر از جامعه آن زمان بوده است. پادشاهان ساسانی اعتقاد داشتند که سلطنت ایشان به مشیت الهی است زیرا با تجدید سلطنت ساسانی که سلسلهای ملی بود، اعتقاد کهن ایرانی به مسئولیت الهی شاهنشاه بار دیگر رواج یافت. شاه به عنوان جانشین خدا بر روی زمین محسوب می شد که دارای قدرتی آسمانی است به همین دلیل نقش شاه وسیله مناسب و موضوع متداول آثار هنری در زمینه های مختلف می شود. از سوی دیگر هم زمان با این دوران در اروپا حکومت بیزانس متأثر از فرهنگ و هنر صدر مسیحیت شکل می گیرد. شروع هنر صدر مسیحیت که تنها به انتقال و بیان آموزه های دینی توجه داشت، در عهد بیزانس به اوج خود می رسد. در این پژوهش برای بررسی بازنمایی مذهب در هنر از الگوی نظریه بازتاب اروین پانوفسکی جهت تجزیه تحلیل و توصیف شمایل منقوش بر سکه ها استفاده شد که معتقد است تصویر سازی یک واقعه می تواند بازتاب ارزش های نمادین یک عصر باشد. همچنین با بررسی توصیفی نمونه ها و سپس تحلیل آنها سعی شده تا به سوالات طرح شده در فصل اول پاسخ داده شود. البته فرض بر این است که شیوهها و الگوهای صوری در سکه های ساسانی و بیزانس بازتاب مذهب حاکم بر آن دوره هستند. در پایان این نتیجه بدست آمد که مضامین درون سکه های ساسانی تابع مذهب بوده است اما این امر در سکه های بیزانس بیشتر با ارزش های فرهنگی در آمیخته شده است و همچنین تفسیر شمایل شناسانه سکه های هر دو دوره نشان می دهد که نه تنها خصلتهای صوری و فرمال سکه ها بلکه بین سکه ها با الهیات، نظام سیاسی- اجتماعی آن دوران نیز پیوند وجود دارد

کلمات کلیدی:

سکه نگاری، پانوفسکی، مذهب، ساسانی، بیزانس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/905115>

